

Pošetilost maličkosti

Tomáš Hladký

Slunce právě neslyšně zasyčelo, když se jeho spodek dotkl Pacifiku, stojím na pláži v Santa Monica v Los Angeles a na kytaru hraji poslední písničku, kterou jsem složil. Z alkoholu a cigaret už mám hlas pěkně ochraptělý. Což, společně s mým zanedbaným vzhledem, moc nepřesvědčuje lidi o darování svých pár drobných do klobouku přede mnou.

Je mi třicet let, přespávám pod mosty nebo u známých. Je to skoro deset let, co jsem se rozhodl odejít z vejšky, rok jsem si vydělával a prodal vše, co jsem nepotřeboval, abych mohl opustit Česko. Křižuji skrz na skrz Amerikou a snažím si vydělávat hudbou. Vzhledem k tomu, že už jsem o tři roky překročil hranici, kdy bych měl být známý po celém světě a umřít, je vůbec těžko pochopitelné, proč se toho stále držím.

Do L.A. jsem dorazil hlavně kvůli festivalu, který se tu pořádá. Z Albuquerque, kam jsem se vůbec neměl v první řadě vydávat, jsem za několik dní dostopoval do Mekky Kalifornie. Ukecal jsem kamaráda Deana, kterého jsem poznal před pěti lety, abych u něj mohl alespoň na pár dnů zůstat.

„Máš lístky?“ zeptal se mě, když jsme se o festivalu bavili.

„Jasně, že nemám. Chci si na ně vydělat hraním.“

„Hraním? Tvým hraním? Tady v tomhle městě?“ Jen špatně skrýval jedovatý sarkasmus.

„Dobře... Nepůjčil bys mi?“

„Ani omylem. Nebudu ti *pořád* půjčovat. Sakra, je ti třicet, najdi si už práci.“

Nic jsem na to neřekl. Dopil jsem zbytek piva a lahev si nervózně přehazoval z ruky do ruky. Vzduch voněl solí z oceánu poblíž, grilovaným masem a něčím, co nedokážu přesně popsat. Ale připomínalo mi to domov.

Domov. Jaký vlastně? Nevím, co je to domov. Nemám se už kam vrátit. Po třech letech v Americe jsem volal domů. Zvedl to táta. Máma prý umřela. Rakovina. Chtěl vědět, kde jsem, chtěl vědět, jak se se mnou může spojit. Řekl jsem mu, že je mi to líto. Řekl jsem mu, že o mně jednou uslyší, aniž by to sám chtěl.

Koutkem oka jsem viděl Deana, jak mě pozoruje.

„Víš, co se stalo od té doby, co jsme se naposled viděli?“

Podíval jsem se na něj a mlčky mu naznačil ať pokračuje.

„Dotáhl jsem to na agenta kapely, která je shodou okolností jedním z největších jmen festivalu. The Sober Beats,“ řekl významně a čekal na mojí reakci.

Po chvíli váhání jsem pokrčil rameny.

„Ježiši... Jak chceš prorazit, když ani nevíš, kdo jsou tvoji rivalové.“

„Promiň, víš že já ne...“

„Nesleduješ, co se kolem tebe děje, jo, toho jsem si všimnul už když jsem se pokoušel dělat agenta tobě. Přestaň si konečně hrát na bohéma. Dospěj, sakra.“

Omluvně jsem klopil oči k zemi. Na co si to hraju.

„Nicméně,“ odkašlal si Dean, „co jsem chtěl říct... Můžu tě tam dostat. Samozřejmě jen pokud bu...“ další slova zanikla v mém křiku a zvuku tříštícího se skla lahve, kterou jsem upustil na zem.

Zem duní basami. Zpocená těla se lepí na sebe, vrážejí do sebe, splétají se. Jako bych je viděl ve zpomaleném záběru, prodírám se tou masou a snažím se dostat co nejbližší k pódiu. Právě hrají Solve Beatnics, nebo tak nějak to Dean říkal. Dostávám se blíž a blíž. V kotli je nepropustná stěna lidí, nevidím jedinou škvírku, kterou bych se protáhl.

Lidi kolem mě běsní. Kouknu se na zpěváka a zarazím se. Čas kolem mě zamrzne. Vidím sám sebe, jak ležím v mokru a špíně u popelnic v Denveru. Vidím sám sebe, jak bezradně běžím za dvojicí pochybných existencí, která mi v New Yorku ukradla všechny vydělané peníze z čepice přede mnou. Vidím sám sebe v Seattlu, jak píšu vzkaz na lavičku blízko domu, kde se zastřelil jeden mladý hudebník. Vidím tátu, který mi daruje kytaru, ale po chvíli toho lituje. Vidím, jak společně s mámou chodí kolem dveří mého pokoje a bouchají na ně, ať se trochu ztiším.

Čas se zase rozběhne. V extázi zírám na pódium před sebou. Bezmyšlenkovitě sklouzávám pohledem na lidi kolem sebe. Kapela právě dohrála svůj set. S máváním do davu pomalu odchází do backstage. Dav si řvaním vyžaduje přídavek. Ruce zvedá nad hlavu a není rozumět jedinému slovu. Uběhne vteřina, dvě, dvacet. Dál se nerozmýšlím a co nejrychleji to jde se vší silou prodírám dopředu a přelezu ohradu před pódium.

Dav částečně zmlkne, částečně se rozdují ještě víc. Lidé se na sebe obracejí s nechápavým výrazem. Tu a tam je slyšet pískání, tu a tam nadšený řev. Stojím a ani se nehnu. Šok mě přimrazí na místo. Čas se zase zastaví. Sahám po kytáře na stojanu za mnou a vidím, jak se ke mně řítí z obou stran bodyguardi. Jako by jim to trvalo celou věčnost.

V tom na pódium vtrhne Dean a čas se zase rozběhne. Doběhne až skoro ke mně a zvedne ruce. Bodyguardi se zastaví. V jeho očích vidím něco, co jsem tam nikdy neviděl. Pod nevěřičně vykuleným pohledem je něco jiného, něco, co mi najednou dodá odvahu.

Dean posunky odvolá bodyguardy z pódia. Vidím, jak se Dean vrací ke kapele v backstage a klidní jejich zběsilé gestikulování. Na nic dalšího už nečekám. Nandám si kytaru na krk, nastavím hlasitost na plno, vyndám trsátko z kapsy a přejeďu po strunách.

Na elektrickou kytaru nejsem moc zvyklý, ale moje písnička má najednou sílu. Najednou má význam. Rozhodl jsem se zahrát něco, co jsem napsal kdysi dávno.

Kdysi dávno, když jsem se dozvěděl o mámině smrti a pod dekou se zahříval v postranní uličce někde uprostřed Chicaga. Dostávala mě hrůza, nadával jsem si.

Začínám pomalu. Dav ztichne. Nechápe, co se děje, ale ztichne. Otevřu pusku a rozřeseným hlasem začnu zpívat. Zatím nevnímám žádnou reakci, což je i dobré znamení. Je na čase dodat tomu sílu. Tóny z kytary jsou stále ostřejší a můj hlas postupně graduje do řvaní.

Nakonec nejsem jediný, kdo řve. Řvou všichni. Lidi v davu začnou poskakovat a mávat rukama nad hlavou. Potím se a snažím se vypustit ze sebe všechno, co se ve mně za tu dobu nastřádalo. Netrvá dlouho a přidá se ke mně zbytek kapely. Teď už se tváří naprosto fascinovaně, chytá se do mého hraní, bicí rytmicky ženou píseň dopředu, basa rozechvívá hluchá místa, zpěvák dodává svými vokály pódívně mrazivou atmosféru. Je to tady. Došel jsem na konec cesty. Je čas vrátit se zpátky domů.

Stojím nad hrobem rodičů a na náhrobek pokládám trsátko. Táta se prý sám zabil. Neexistuje žádný způsob, jak bych se omluvil za všechno, co jsem způsobil. Nic, jak bych odčinil svůj závazek vůči nim. Můžu jen doufat, že by nakonec byli přeci jen šťastní a dívali se na mě s pocitem zadostiučinění.

Jak jsem zjistil, neproslavil mě až bezpočet videí, který toho večera vznikl. Byl jsem poměrně známý už předtím. Po internetu už dlouhou dobu kolovala videa z mého pouličního hraní. Autoři pocházeli z různých koutů Ameriky a náhodně mě potkávali a natáčeli na ulicích. Dean o tom zřejmě neměl ani tušení. Poté, co se videa z mého vystoupení na festivalu stala virální, jsem měl vlastně už svojí hudební cestu prošlapanou. Možná jsem si fakt neměl hrát na bohéma a měl jsem sledovat, co se kolem mě děje.

Jsem doma, ale dlouho tu nezůstanu. Za chvíli mě čeká turné. Turné, kde je mimochodem jedna ze zastávek festival v Los Angeles. Dean to zařídil.

Stojím na pódiu a dav vyvolává mé jméno. Stojím na pódiu a do toho, co zpívám, se snažím vtisknout, co jsem zažil. Co jsem získal a ztratil.